

Тема 11. Створення стартового капіталу

Завдання: розрахувати необхідний стартовий капітал для бізнес-ідеї; залучити стартовий капітал шляхом випуску акцій.

Теоретичні питання:

- 1 Стартовий капітал;
- 2 Шляхи залучення стартового капіталу.

Практичні завдання:

- 1 Вправа 1. “Розрахунок розміру стартового капіталу”;
- 2 Вправа 2. “Випуск акцій”;
- 3 Вправа 3. “Фіксація випущених бездокументарних акцій”;
- 4 Вправа 4. “Реєстр акціонерів”.

Місце для нотаток лекційної частини.

ВПРАВА 1. «Розрахунок розміру стартового капіталу»

Мета вправи: Навчитись визначати обсяг коштів, необхідних для запуску виробництва у вашій мінікомпанії.

Завдання:

- 1 Об'єднайтесь у команди (мінікомпанії);
- 2 Розрахуйте витрати, необхідні для виготовлення першої партії продукції, яку плануєте продати найближчим часом.

Приклади витрат:

- Сировина та матеріали;
- Електроенергія;
- Обладнання, прилади, інвентар;
- Заробітна плата працівників
(можна розраховувати символічно, якщо працює команда);
- Упаковка;
- Транспортні витрати;
- Маркетингові витрати.

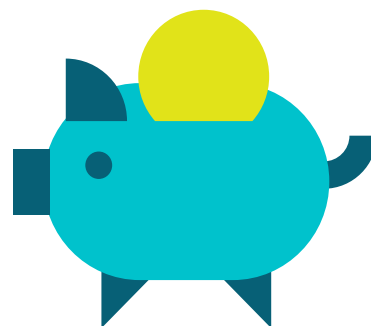

Порада:

Ця сума і є стартовим капіталом.

Саме вона дозволить вам запустити виробництво першої партії товару.

Кошти, які ви отримаєте після продажу продукції, зможете використати для виготовлення наступної партії — це і є оборотний капітал.

ВАЖЛИВО:

- Якщо капіталу буде замало, виникнуть труднощі з виготовленням товару;
- Якщо капіталу буде занадто багато, можуть виникнути ризики неефективного використання коштів;
- Не забувайте, що акціонери очікуватимуть повернення вкладених коштів після завершення діяльності компанії!

Таблиця для розрахунків

Найменування витрат	Кількість	Вартість за одиницю	Загальна вартість
РАЗОМ			

Результат розрахунку:

Очікуваний розмір стартового капіталу вашої мінікомпанії:

грн

Обговоріть у команді:

- Чи вистачить цієї суми для першого етапу?
- Як оптимізувати витрати, не знижуючи якості товару чи послуги?

Переходимо до наступного етапу:

Підготуйте коротку презентацію вашого бюджету та поясніть, як ви дійшли до фінального розрахунку.

ВПРАВА 2. Випуск акцій мінікомпанії

Мета вправи: Навчитись визначати номінальну вартість акцій та розмір дивідендів, а також розробити візуальний дизайн акції для своєї мінікомпанії.

Завдання:

1

Обговоріть у команді, скільки коштів вам потрібно залучити для старту бізнесу *(використайте підрахунки з Вправи 1)*.

2 Оберіть оптимальну номінальну вартість однієї акції:

Наприклад:

1 акція = 100 грн

1 акція = 200 грн

1 акція = 300 грн

3 Визначте розмір дивідендів, які плануєте виплачувати інвесторам:

3%

5%

10%

4 Розрахуйте:

- Скільки акцій потрібно випустити?
- Скільки коштів ви отримаєте загалом після продажу акцій?
- Скільки інвестори зможуть заробити (отримати дивідендами)?

Дизайн акції

Створіть власний дизайн акції — документ, який буде видаватися кожному інвестору після покупки.

Це можна зробити в зручному графічному редакторі, наприклад, [Canva](#), [Google Drawings](#), [PowerPoint](#), тощо.

Обов'язково зазначте на акції:

- Назву мінікомпанії;
- Номінальну вартість акції;
- Розмір дивідендів;
- Унікальний номер акції;
- Дату випуску.

Місце для нотаток і розрахунків

Шаблон для підготовки Elevator Pitch (Командна робота)

Номінальна вартість однієї акції:

грн

Кількість акцій, які плануємо випустити:

шт

Загальна сума, яку хочемо залучити:

грн

Обраний розмір дивідендів:

%

Інші деталі дизайну (ідеї, елементи, кольори):

Після завершення:

Презентуйте свою акцію класу/групі — коротко поясніть логіку розрахунків та чому саме таку цінність та дивіденди ви пропонуєте інвесторам.

Пам'ятайте: Акція — це не просто аркуш паперу. Це символ довіри інвестора до вашої ідеї!

ВПРАВА 3. Фіксація випущених бездокументарних акцій

Мета вправи: Навчитись формувати стартовий капітал шляхом випуску бездокументарних акцій і фіксувати їх у спеціальному реєстрі.

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ:

- Якщо ви прийняли рішення випустити **лише бездокументарні акції** — це чудовий спосіб пришвидшити та спростити облік часток у мінікомпанії. Уся інформація про такі акції **фіксується в Книзі акцій**, і паперові сертифікати не виготовляються.
- **Бездокументарна акція** — це частка у мінікомпанії, яка не має фізичної паперової форми. Уся інформація про такі акції фіксується в електронному або письмовому реєстрі — **книзі акцій**.
- Така форма випуску зручна та швидка для командного обліку, особливо на початковому етапі діяльності мінікомпанії.

Завдання:

- 1 Сформуйте стартовий капітал для мінікомпанії.

Наприклад:

Команда з 5 учасників вирішує вкласти по 200 грн. кожен.

Стартовий капітал = 1 000 грн

Це може бути:

- 1 акція по 200 грн на учасника;
- або 2 акції по 100 грн на учасника.

2 Визначте розмір дивідендів на акцію:

5%

або

10%

3 Призначте одного з учасників секретарем компанії
Його завдання:

- реєструвати власників акцій у Книзі акцій;
- присвоювати кожній акції унікальний серійний номер;
- контролювати обіг акцій у команді.

Книга акцій

Ім'я акціонера	Номінальна вартість акції	Кіл-сть акцій	Номера акцій	Загальна сума	Дивіденди на одну акцію	Розмір імовірного дивіденда	Всього виплата	Підпис акціонера
A	B	C	D	E	F	G	H	I

ВСЬОГО								

Розподіл грошей (у гривнях)			
Гроші в касі			
Акціонерам		Підписи:	Виконавчий директор
Допомога			
ЗАЛИШОК В КАСІ			Фінансовий директор

Місце для заповнення — Книга акцій мінікомпанії (роздатковий матеріал).

Після виконання вправи:

- Переконайтеся, що всі записи коректні;
- Кожен учасник має знати кількість належних йому акцій;
- Підготуйте коротку презентацію про вашу модель стартового капіталу для класу.

Пам'ятайте:

Акції — це інструмент залучення капіталу та відповідальність перед інвесторами!

ВПРАВА 4. Реєстр акціонерів мінікомпанії

Мета вправи: Навчитись вести реєстрацію акціонерів мінікомпанії та фіксувати придбані ними акції у відповідному реєстрі.

Теоретична частина:

1

Кожен учасник мінікомпанії є її акціонером — це означає, що він володіє часткою у стартовому капіталі.

- 2 Для залучення додаткових інвестицій, мінікомпанія може організувати презентацію своєї бізнес-ідеї для друзів, батьків, вчителів, адміністрації навчального закладу, громади.
- 3 Якщо мінікомпанії вдається залучити зовнішніх інвесторів, їх також потрібно внести до Книги акцій або Реєстру акціонерів. Можна вести два документи одночасно або ж лише Книгу акцій.

Завдання:

- 1 Якщо ваша мінікомпанія провела презентацію свого продукту чи послуги та залучила зовнішніх акціонерів, обов'язково зафіксуйте їхні дані у Реєстрі акціонерів;
Це допоможе вести чіткий облік акціонерів і забезпечить прозорість у розподілі прибутку мінікомпанії.
- 2 Після отримання інвестицій — обов'язково зареєструйте кожного акціонера, незалежно від суми внеску;
- 3 Ведіть Реєстр акціонерів у паперовій або електронній формі. Всі записи мають бути впорядковані, а дані про власників акцій — достовірні.

РЕЄСТР АКЦІОНЕРІВ

Назва мінікомпанії: _____

Дата видачі	Ім'я одержувача	Серійні номери	
		Від	До

Усі записи потрібно також перенести до "Книги акцій мінікомпанії" — у зошиті.

Після виконання вправи:

- Перевірте, чи правильно занесено інформацію.
- Упевніться, що кожна акція має унікальний серійний номер.
- Кожен акціонер повинен знати свою частку та мати підтвердження внеску.
- Обговоріть у класі: як відбувається залучення інвесторів у реальному бізнесі та чому важливо вести прозору звітність.

Порада:

Акуратний облік акціонерів і відкритість у фінансах — це крок до довіри та успішного розвитку вашої мінікомпанії!